ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ДАА-2023/58/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Дархан-Уул аймаг 2023 он	Тэргүүлэх аудиторын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч: Ш.Мөнхбаяр Утас: 7037-3089 Аудитын менежер: У.Батсүрэн Утас: 7037-3089 Цахим хаяг: batsurenu@audit.gov.mn Цахим хаяг: munkhbayarsh@audit.gov.mn Ахлах аудитор: С.Батцэцэг Утас: 7037-3089 Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: “Дундманхайдай аудит” ХХК Захирал : Ж.Бямбажав Цахим хаяг: dum_audit@yahoo.com Утас: 11-325262 Утас: 91991462

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Бурхантын гудамж-1,14 дүгээр баг, Дархан сум,
Дархан-Уул аймаг, 45059,
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
Цахим шуудан: darkhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2023.02.25 № 76

танай ________________-ны №__________________ -т

ОРХОН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Б.ТҮМЭНЦОГТ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын Хоршоог хөгжүүлэх сангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын Хоршоог хөгжүүлэх сангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор төсвийн захирагч нь байгууллагын хангамж болон үйл ажиллагаанд тавих хязгаарлалтуудыг мөрдөж, хэмнэлтийн горимыг баримтлан, ажилласан байна.

Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны өдрийн А/361 дүгээр тушаалын “Хоршоог хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам”-ыг мөрдөн иргэд аж ахуйн нэгжид үйл ажиллагаа үзүүлж байна.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

009020514

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын Хоршоог хөгжүүлэх сангийн 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 1 зорилтын хүрээнд 2 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 100 хувиар тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ш.МӨНХБАЯР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	258,186,949.32	259,509,157.62
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	42,442,609.66	19,515,602.69
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	42,442,609.66	19,515,602.69
3121	Төгрөг	42,442,609.66	19,515,602.69
31211	Төрийн сангийн харилцах	42,442,609.66	19,515,602.69
33	АВЛАГА	213,147,848.66	237,397,063.93
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	5,623,321.98	5,825,450.48
335	Бусад авлага	207,524,526.68	231,571,613.45
3351	Байгууллагаас авах авлага	400,000.00	400,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	207,124,526.68	231,171,613.45
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	2,596,491.00	2,596,491.00
354	Хангамжийн материал	2,596,491.00	2,596,491.00
35420	Аж ахуйн материал	2,596,491.00	2,596,491.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	300,000.00	150,000.00
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	300,000.00	150,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	300,000.00	150,000.00
39301	Програм хангамж	750,000.00	750,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(450,000.00)	(600,000.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	258,486,949.32	259,659,157.62
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	258,486,949.32	259,659,157.62
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	258,486,949.32	259,659,157.62
512	Хуримтлагдсан үр дүн	258,486,949.32	259,659,157.62
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	256,337,591.31	258,486,949.32
51220	Тайлант үеийн үр дүн	2,149,358.01	1,172,208.30
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	258,486,949.32	259,659,157.62

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,809,428.01	3,565,405.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,809,428.01	3,565,405.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,809,428.01	3,565,405.00
120002	Хүүгийн орлого	3,809,428.01	3,565,405.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,660,070.00	2,393,196.70
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,660,070.00	2,393,196.70
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,660,070.00	2,393,196.70
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	144,170.00	-
210401	Бичиг хэрэг	84,000.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	60,170.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,365,900.00	2,243,196.70
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,365,900.00	2,243,196.70
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	150,000.00	150,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	150,000.00	150,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	2,149,358.01	1,172,208.30
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	2,149,358.01	1,172,208.30

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	77,680,415.33	67,727,689.73
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	77,680,415.33	67,727,689.73
120	Нийтлэг татварын бус орлого	77,680,415.33	67,727,689.73
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	77,680,415.33	67,727,689.73
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	77,680,415.33	67,727,689.73
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,510,070.00	2,243,196.70
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,510,070.00	2,243,196.70
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,510,070.00	2,243,196.70
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,510,070.00	2,243,196.70
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,510,070.00	2,243,196.70
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	76,170,345.33	65,484,493.03
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	63,000,000.00	88,411,500.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	63,000,000.00	88,411,500.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(63,000,000.00)	(88,411,500.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	13,170,345.33	(22,927,006.97)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		42,442,609.66
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	42,442,609.66	19,515,602.69

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл		-
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт		-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт		-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз		-
C07	Тайлант үеийн үр дүн		-
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	258,486,949.32	258,486,949.32
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	258,486,949.32	258,486,949.32
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	258,486,949.32	258,486,949.32
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт		-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз		-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	1,172,208.30	1,172,208.30
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	259,659,157.62	259,659,157.62

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	**-**	42,442,609.66	-	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	108,442,600.00	90,654,696.70	(17,787,903.30)	83.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,000,000.00	2,243,196.70	(756,803.30)	74.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,000,000.00	2,243,196.70	(756,803.30)	74.8
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,000,000.00	2,243,196.70	(756,803.30)	74.8
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,000,000.00	2,243,196.70	(756,803.30)	74.8
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	108,442,600.00	88,411,500.00	(17,031,100.00)	83.9
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	108,442,600.00	88,411,500.00	(17,031,100.00)	83.9
120004	Төсвийн байгууллагын үйл ажиллагаанаас санхүүжих	108,442,600.00			
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	66,000,000.00	67,727,689.73	1,727,689.73	102.6
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	42,442,600.00	-	(42,442,600.00)	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		42,442,609.66	42,442,609.66	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		19,515,602.69	19,515,602.69	-

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1,404.7 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс, 1,404.7 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй болно**.**

3.2 Албан шаардлага

Аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй болно

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Авлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тайлант хугацаанд авлагын үлдэгдэл 1,404.7 мянган төгрөгийн тооцоог баталгаажилт хангаагүй байна. Энэ нь хөрөнгийн эргэлтийг удаашруулах эрсдэлтэй.

Өгсөн зөвлөмж: Авлагыг барагдуулан хөрөнгийн эргэлтийг түргэтгэх арга хэмжээ авч ажиллах

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Авлага тооцоог нэг бүрчлэн баталгаажилт хангаагүй	1	1,404.7					1	1,404.7				
Дүн	1	1,404.7					1	1,404.7				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны мэдээлэл хэрэгжүүлээгүй	1						1	
Дүн	1						1	
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								